

Aan de gemeenteraad
cc College van B&W
cc Pers

DATUM 4 december 2019
ZAAKNUMMER 593430
BEHANDELD DOOR E. Heijnis
TELEFOON (035) 629 2796
UW KENMERK -
BIJLAGEN -
BETREFT Extra lenen zoals Eemnes?

Geachte dames en heren,

Bij de behandeling van de begroting 2020, in de raad van 13 november, is de vraag gesteld of “extra” lenen op dit moment verstandig is.

De conclusie luidt dat extra lenen slechts een zeer beperkt financieel voordeel oplevert.
Hieronder leggen we uit waarom dat zo is.
Daarnaast is “extra” lenen niet in lijn met onze financiële verordening.

Het voorbeeld van Eemnes zal daarom niet gevolgd worden.

Inleiding

De gemeente Eemnes gaat geld verdienen door extra te lenen.
Zo staat te lezen in de Gooi en Eemlander van 24 oktober 2019.

Met extra wordt bedoeld meer lenen dan wat nodig is.
Het gaat bij Eemnes om een bedrag van € 2 miljoen extra lenen.

De raad van Eemnes besluit 4 november 2019:

1. In te stemmen met het afsluiten van een 2-jarige fixe lening van € 4.000.000 (verwachte rentepercentage -0,34%);
2. In te stemmen met het afsluiten van een 7-jarige fixe lening van € 4.000.000 (verwachte rentepercentage -0,07%);

Vooraf

In tegenstelling tot Hilversum heeft Eemnes geen schuld in RC bij de BNG maar een tegoed van € 5 miljoen in RC bij de BNG. Deze middelen leveren geen renteopbrengsten op.
De renteopbrengsten voortvloeiende uit de leningen die worden afgesloten zijn voor Eemnes daarmee ook extra opbrengsten.
De tekorten van Hilversum in RC leveren wel renteopbrengsten op.
In Hilversum moeten de extra opbrengsten van de eventuele extra lening worden verrekend met rentederving op de RC positie.
De uitgangssituatie in Eemnes en Hilversum is daarmee wezenlijk verschillend.

De vraag die nu gesteld kan worden; Is dit ook voor Hilversum interessant?

Om hier een antwoord op te geven moeten we eerst kijken naar onze financieringsovereenkomst met de BNG Bank.

De financieringsovereenkomst met de BNG Bank is sinds 1 januari 2019 van kracht en hanteert de volgende tarieven.

Kredietlimiet	20 miljoen
Tarief	1 maands euribor met een opslag van 0,15%
Bereidstellingsprovisie	Kredietlimiet van 20 miljoen minus werkelijk gebruik.
Tarief	0,04%
Intradaglimiet	5 miljoen
Tarief	Excedentrente van 2% van het bedrag van de overschrijding boven de € 20 miljoen.
Boven de kredietlimiet + de intradaglimiet	Excedentrente van 5% van het bedrag van de overschrijding boven de € 25 miljoen.

Op dit moment kost het aanhouden van onze Rekening Courant (RC) positie een tarief van ongeveer +/- 0,313%. ($-0,463\% + 0,15\% = -0,313\%$) bestaande uit het 1 maands Euribortarief + een opslag van 15 basispunten.

Euribor is een afkorting van Euro Interbank Offered Rate. Euribor is het rente tarief waartegen een groot aantal Europese banken elkaar leningen in euro's verstrekken. Dit tarief kan dagelijks wijzigen.

Voor het niet gebruikte deel van onze kredietlimiet betalen wij 0,04% bereidstellingsprovisie. Op grond van deze tariefopbouw is het dus voordelig om het saldo van onze RC zo veel als mogelijk tegen de € 20 miljoen aan te houden. Dan levert het tekort op de RC een maximale opbrengst op.

Beleid

Bij de keuze van de dekking van het financieringstekort maakt Hilversum optimaal gebruik van de wettelijke kasgeldlimiet omdat het rentetarief van kort lenen lager is dan van lang lenen.

De kasgeldlimiet is gesteld om te voorkomen dat een te groot gedeelte van het financieringstekort met kortlopende middelen (vaak goedkoop) wordt gedekt. Kortlopende financiering kent een relatief groot renterisico: Bij korte looptijden moeten bestaande leningen vaker worden vervangen met steeds opnieuw de onzekerheid over het actuele rentepeerl op het moment van aantrekken van de nieuwe lening. (het euribor 1 maands tarief kan dagelijks wijzigen, zowel omhoog als omlaag)

De kasgeldlimiet is voor de begroting 2019 een bedrag van € 22,2 miljoen. (8,5% van het begrotingstotaal van 2019).

Op het moment dat we de kasgeldlimiet, € 22,2 miljoen, voor een langere periode gaan overschrijden wordt een langlopende lening afgesloten zodat onze RC positie weer onder de kasgeldlimiet komt. Kortom we gaan langlopende financiering aantrekken op het moment dat het echt nodig is.

De huidige rentetarieven zijn vandaag, 12 november 2019, ongeveer zoals hieronder genoemd en slechts indicatief en gebruikt voor de berekeningen hieronder.

LOOPTIJD	EURO-IRS	OPSLAG-FIXE	FIXE	LINEAIRSWAP	OPSLAG-LINEAIR	LINEAIR
1	-0.34	-7	-0.41	-0.34	-7	-0.41
2	-0.33	-1	-0.34	-0.34	-3	-0.37
3	-0.29	3	-0.26	-0.31	-1	-0.32
4	-0.24	7	-0.17	-0.28	0	-0.28
5	-0.18	10	-0.08	-0.25	1	-0.24
6	-0.11	11	0.00	-0.21	2	-0.19
7	-0.05	12	0.07	-0.17	4	-0.13
8	0.02	13	0.15	-0.13	6	-0.07
9	0.09	14	0.23	-0.08	8	0.00
10	0.15	15	0.30	-0.04	10	0.06

Bron stx.online

In de tarieven wordt een onderscheid gemaakt voor fixe leningen (leningen die aan het einde van de looptijd in 1 keer worden afgelost) en lineaire leningen waarop jaarlijks een evenredig deel op wordt afgelost.

Op dit moment hebben we te maken met een unieke situatie, er kan geleend worden tegen negatieve rentetarieven voor looptijden vanaf 1 jaar t/m 8 jaar.

Het bedrag dat was begroot om lang te gaan lenen in 2019 was becijferd op € 16 miljoen.

Dit bedrag is inmiddels, in januari 2019, volledig aangetrokken via een langlopende lineaire lening met een looptijd van 25 jaar en tegen een tarief van 1,27%.

Is het nu lonend om extra te lenen?

Stel dat we in 2019 nog eens € 10 of 20 miljoen extra gaan lenen met een looptijd van 1 jaar, 2 jaar of 3 jaar.

Dit betekent dat de schuld in RC met € 10 of € 20 miljoen wordt verminderd en de langlopende schulden met € 10 of € 20 miljoen worden verhoogd.

De financiële effecten zijn bij een lening van 1 jaar als volgt;

Extra lenen tegen 1 jaar Fixe	wat levert het op	Wat kost het
Bedrag extra lenen	10.000.000	10.000.000
Rentetarief 1 jaar	-0,41%	
Gederfde RC rente		0,31%
Extra betaling bereidheidsprovisie		0,04%
Opbrengst extra lening	-41.000	
Derving renteopbrengst RC saldo		35.000
Verschil voordelig	-6.000	

Extra lenen tegen 1 jaar Fixe	wat levert het op	Wat kost het
Bedrag extra lenen	20.000.000	20.000.000
Rentetarief 1 jaar	-0,41%	
Gederfde RC rente		0,31%
Extra betaling bereidheidsprovisie		0,04%
Opbrengst extra lening	-82.000	
Derving renteopbrengst RC saldo		70.000
Verschil voordelig	-12.000	

De financiële effecten zijn bij een lening van 2 jaar als volgt;

Extra lenen tegen 2 jaar fixe	wat levert het op	Wat kost het
Bedrag extra lenen	10.000.000	10.000.000
Rentetarief 2 jaar	-0,34%	
Gederfde RC rente		0,31%
Extra betaling bereidheidsprovisie		0,04%
Opbrengst extra lening	-34.000	
Derving renteopbrengst RC saldo		35.000
Verschil nadelig		1.000

Extra lenen tegen 2 jaar Fixe	wat levert het op	Wat kost het
Bedrag extra lenen	20.000.000	20.000.000
Rentetarief 2 jaar	-0,34%	
Gederfde RC rente		0,31%
Extra betaling bereidheidsprovisie		0,04%
Opbrengst extra lening	-68.000	
Derving renteopbrengst RC saldo		70.000
Verschil nadelig		2.000

De financiële effecten zijn bij een lening van 3 jaar als volgt;

Extra lenen tegen 3 jaar fixe	wat levert het op	Wat kost het
Bedrag extra lenen	10.000.000	10.000.000
Rentetarief 3 jaar	-0,26%	
Gederfde RC rente		0,31%
Extra betaling bereidheidsprovisie		0,04%
Opbrengst extra lening	-26.000	
Derving renteopbrengst RC saldo		35.000
Verschil nadelig		9.000

Extra lenen tegen 3 jaar fixe	wat levert het op	Wat kost het
Bedrag extra lenen	20.000.000	20.000.000
Rentetarief 3 jaar	-0,26%	
Gederfde RC rente		0,31%
Extra betaling bereidheidsprovisie		0,04%
Opbrengst extra lening	-52.000	
Derving renteopbrengst RC saldo		70.000
Verschil nadelig		18.000

Financieel gezien is het te behalen effect het grootst bij het afsluiten van een fixe lening van € 20 miljoen met een looptijd van 1 jaar. Het gaat om een voordeel van € 12.000,-.

Een lening afsluiten met een looptijd van 2 jaar of langer heeft een negatief financieel effect.

Het voordeel van het afsluiten van een lening met een looptijd van 1 jaar is dat de negatieve rente voor een jaar vaststaat op -0,41%, het renterisico is daarmee voor een jaar afgedekt.

“Renterisico is het risico dat herfinanciering van leningen tegen een hoger rentepercentage plaatsvindt dan tegen het oorspronkelijke rentepercentage waardoor de rentelasten omhoog zullen gaan”.

Het tarief van de RC is gebaseerd op het 1 maands euribor tarief en kan dagelijks wijzigen.

Dit kan betekenen dat het berekende voordeel lager is indien het 1 maands euribor stijgt of hoger is als het 1 maands euribor tarief daalt. De ontwikkeling van dit tarief is echter niet te voorspellen!

Al met al komt het college tot de conclusie dat nu "extra lenen" niet verstandig is.

Wij gaan natuurlijk wel slim om met kasgeldleningen aangezien die nu een negatief rentetarief hebben.

Zo hebben wij op 28 november een kasgeldlening van 12 miljoen afgesloten voor 3 maanden hetgeen ons € 12.267,- euro aan extra inkomsten brengt.

Kasgeldleningen nemen we op indien onze kredietlimiet bij de BNG Bank “tijdelijk” overschreden gaat worden. Het overschrijden van de kredietlimiet brengt excedentrente van 2% met zich mee. Om deze excedentrente te voorkomen maken we gebruik van kasgeldleningen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes